

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

BUNK
Business Unit Natuurlijk Kapitaal

Met andere ogen kijken naar…

…biomassa

Yuri Wolf, regiomanager Business Unit

10 oktober 2018

10/10 DAG VAN DE DUURZAAMHEID

www.dagvandeduurzaamheid.nl

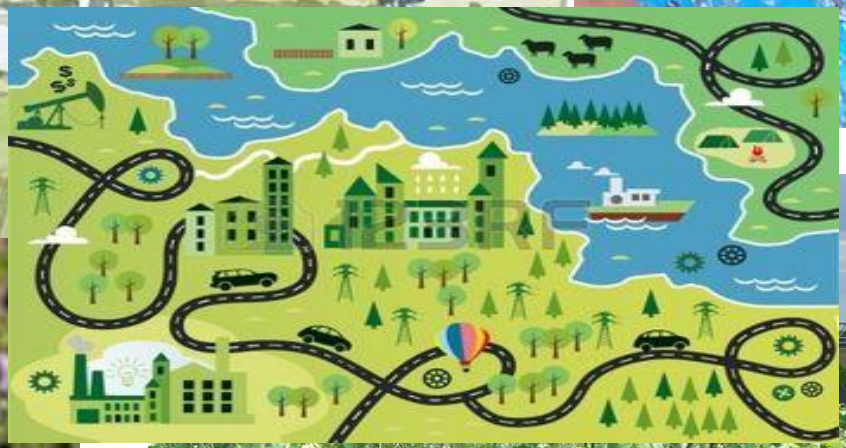

Commonland

Rijkswaterstaat

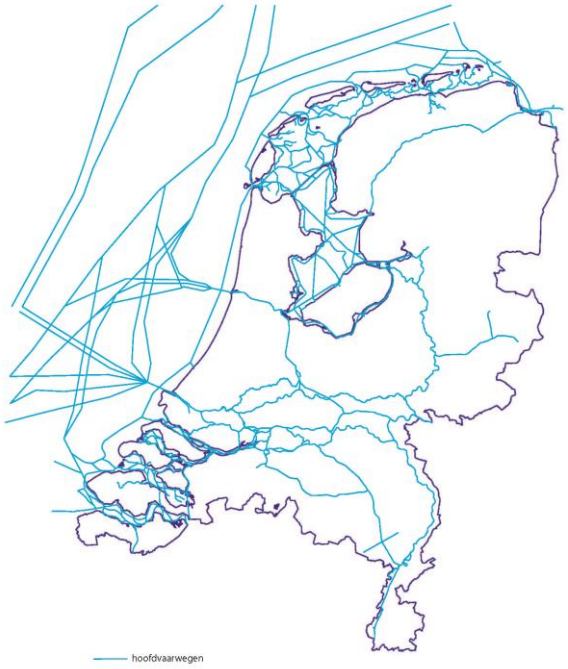

Beheergebied van Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat beheert drie Rijksinfrastructuurgebieden:

Speerpunten Rijkswaterstaat

"Parijs waarmaken"

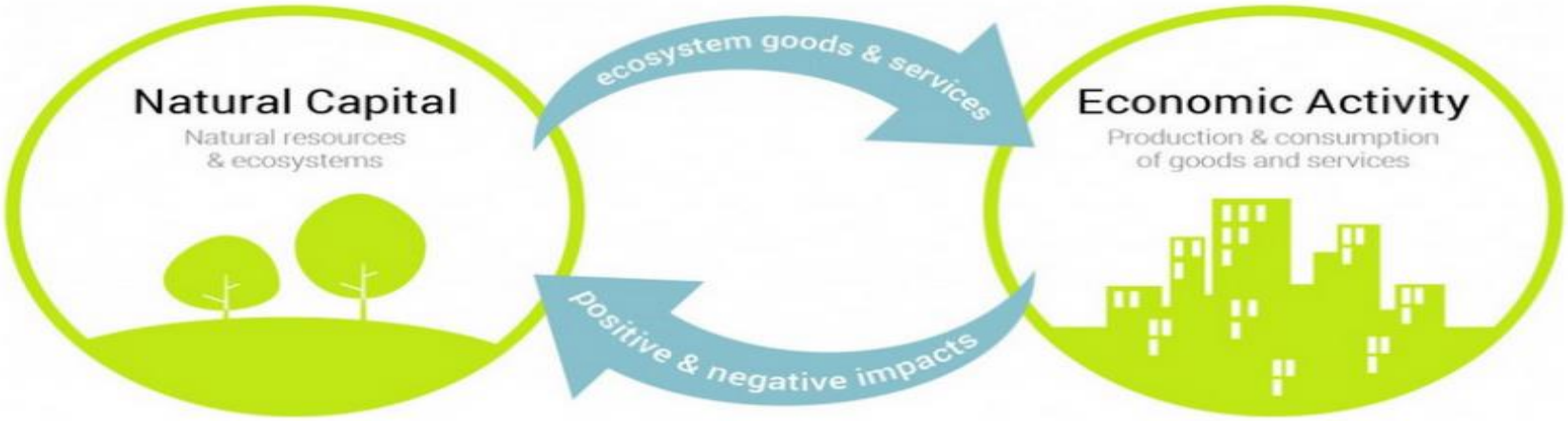
- -20% CO2 in 2020
- Energieneutraal 2030
- Klimaatneutraal en Klimaatbestendig 2050

"Economie zonder afval"

- RWS werkt circulair in 2030
- -50% grondstoffen in 2030
- Circulair, zonder afval 2050

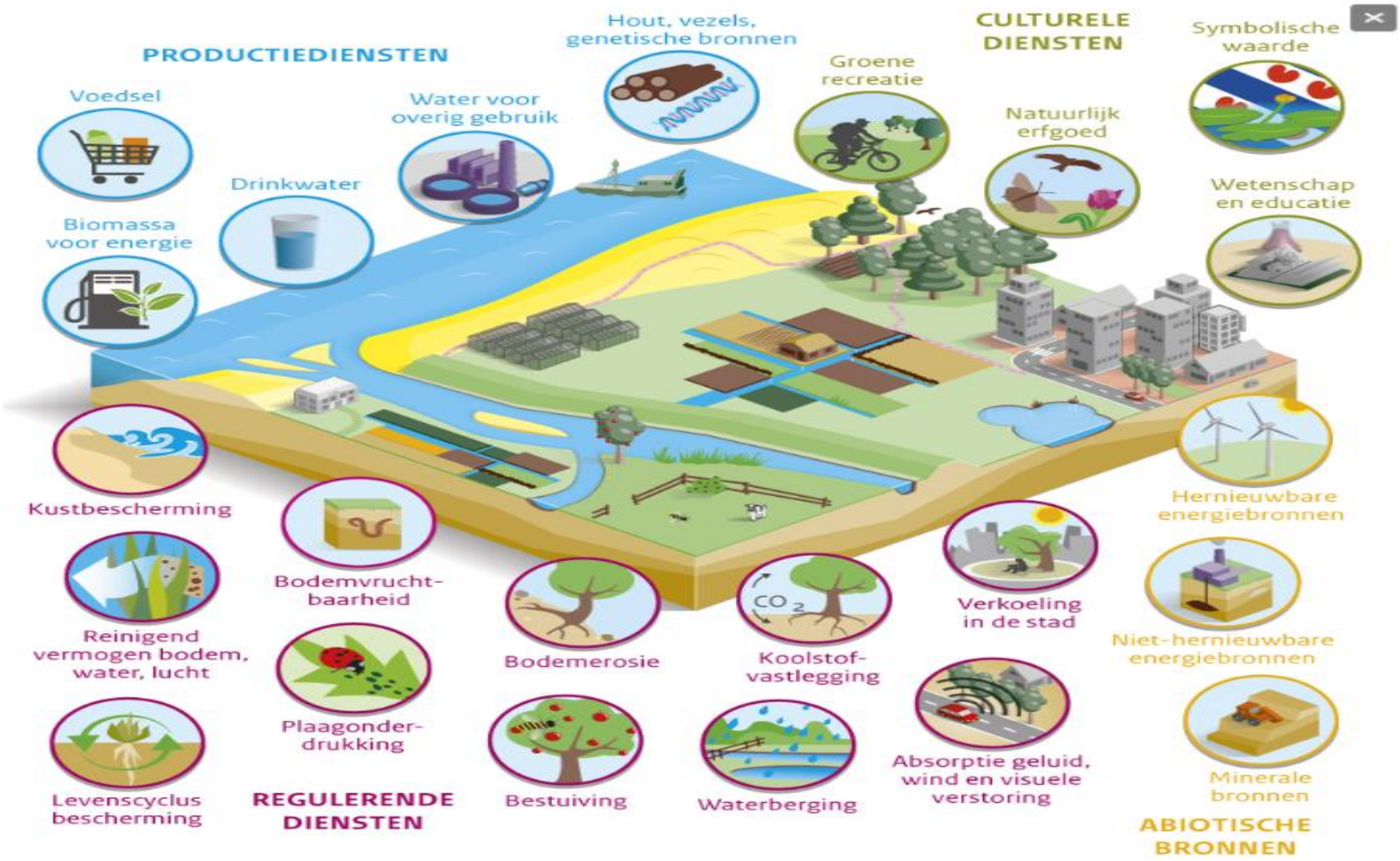
"Nederland mooier maken"

- Bijdragen aan integrale gebiedsopgave
- Meervoudig gebruikt
- Samen met partners

- **Natuurlijk kapitaal** is de voorraad hernieuwbare en niet-hernieuwbare hulpbronnen (zoals planten, dieren, lucht, (drink)water, bodem, mineralen) die gezamenlijk verschillende **baten** voor mensen opleveren.

- **Natuurlijk kapitaal**:
- Levert een belangrijke bijdrage aan een **duurzame leefomgevingskwaliteit**
- Levert hernieuwbare grondstoffen t.b.v. een meer **circulaire economie**
- Draagt bij aan **biodiversiteit en klimaatadaptatie** (bijv. door waterberging)
- Levert een **gezondere leefomgevingskwaliteit** (vergroening van steden, afvangen fijn stof)

PRODUCTIEDIENSTEN
Voedsel
Drinkwater
Biomassa voor energie
Water voor overig gebruik
Hout, vezels, genetische bronnen
CULTURELE DIENSTEN
Groene recreatie
Natuurlijk erfgoed
Symbolische waarde
Wetenschap en educatie
Kustbescherming
Reinigend vermogen bodem, water, lucht
Bodemvrucht-baarheid
Plaagonder-drukking
Levenscyclus bescherming
REGULERENDE DIENSTEN
Bodemerosie
Bestuiving
Koolstof-vastlegging
Waterberging
Verkoeling in de stad
Absorptie geluid, wind en visuele verstoring
Hernieuwbare energiebronnen
Niet-hernieuwbare energiebronnen
Minerale bronnen
ABIOTISCHE BRONNEN

Maatschappelijke opgave Rijkswaterstaat

- Meer storm en regen als gevolg van klimaatverandering
- Stijgende zeespiegel
- Dalende bodem
- Vervuild oppervlaktewater

Doorvertaald naar Europese klimaatdoelstellingen en Rutte II

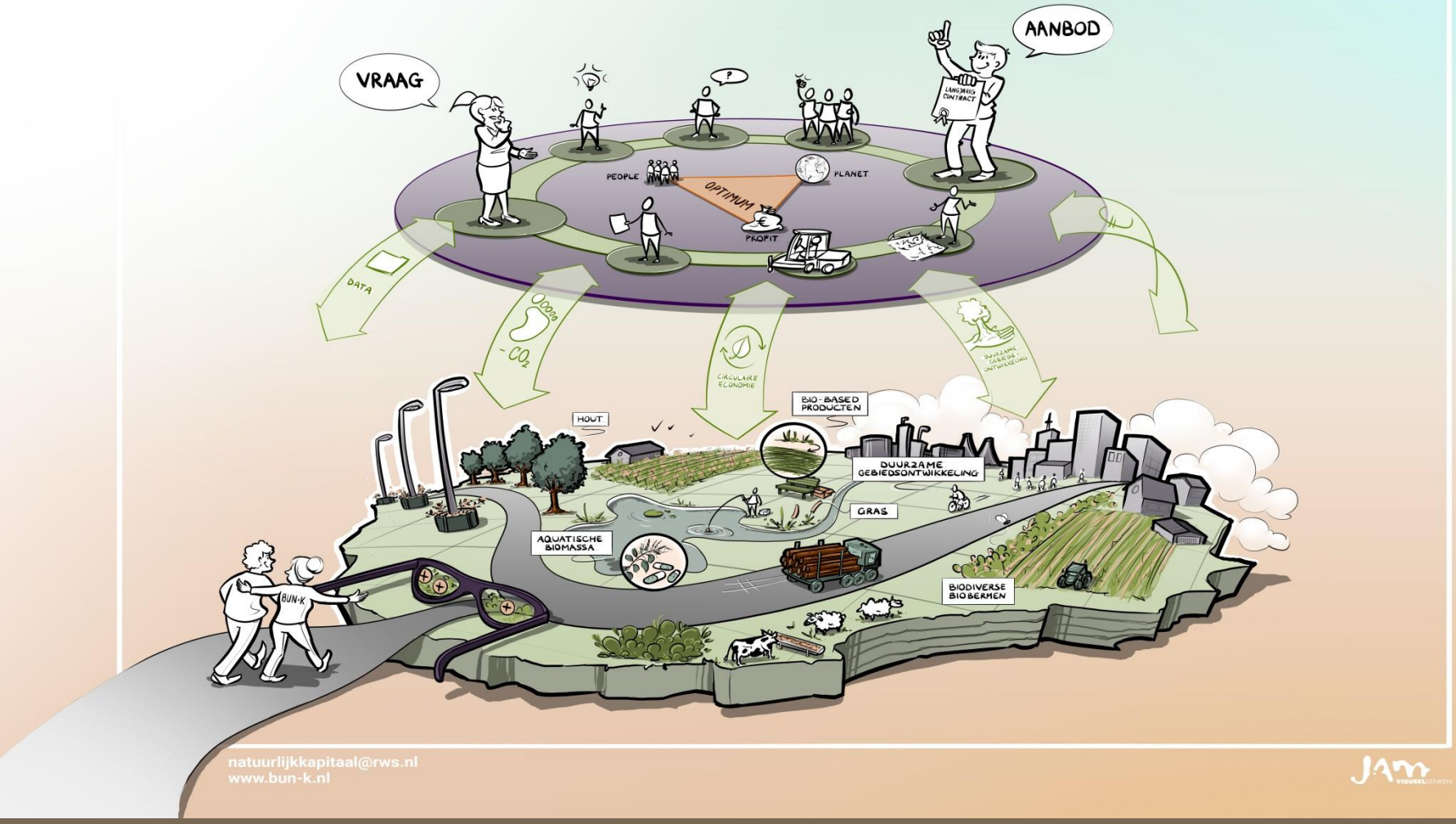
- Biomassastroom verwaarden en inzetten als grondstof
  - -> Vervanging van fossiel / primaire grondstoffen
  - -> Koolstofvastlegging en vermindering CO2 uitstoot
  - -> Reductie van aanleg, beheer en onderhoudskosten
  - -> Inkomsten uit biomassa

Business Unit Natuurlijk Kapitaal

- De taak van het verwaarden van de afvalstromen wordt uitgevoerd door de Business Unit Natuurlijk Kapitaal (kort BUN-K)
- Samen met derden partijen zet BUN-K nieuwe biomassaketens op
- In deze keten wordt de biomassa uit het areaal verwerkt tot een hoogwaardig eindproduct (al dan niet weer in het areaal)

kijken met andere ogen

VRAAG
AANBOD
LANGDURIG CONTRACT
PEOPLE
PLANET
OPTIMUM
PROFIT
DATA
- CO_2
CIRCULAIRE ECONOMIE
DUURZAME GEBIEDSONTWIKKELING
HOUT
BIO-BASED PRODUCTEN
DUURZAME GEBIEDSONTWIKKELING
GRAS
AQUATISCHE BIOMASSA
BIODIVERSE BIOBERMEN
BUN-K
natuurlijkkapitaal@rws.nl
www.bun-k.nl

Wat is onze missie?

De Business Unit Natuurlijk Kapitaal ontwikkelt en creeërt maatschappelijke **meerwaarde** samen met **andere partners**, voor een **toekomstrobuuste** leefomgeving - Planet, People & Profit - door inzet van **Natuurlijk Kapitaal** met focus op onze **groene** assets.

Naast het **aanjagen** en **ontwikkelen** van (afzet-) markten voor biobased toepassingen en producten én door het actief realiseren van projecten **versnellen** we de ingezette maatschappelijke koers én de **waardeontwikkeling** van **biomassa** uit ons Natuurlijk Kapitaal.

Projecten

1. GrassBloxxx/Van Berm Tot Bladzijde
2. Revitalisering Populieren A6
3. Biobased wegmeubilair

Instrument leerruimte

Leerruimte Self Supporting RiverSystem (SSRS)

Samen durven, samen innoveren samen verdienen

De Leerruimte is een nieuw contractueel middel waarmee innoveren op gelijkwaardige voet binnen de gouden driehoek (overheid, bedrijfsleven en kennisinstelling) gefaciliteerd wordt binnen een bestaande contractvorm.

Binnen de Leerruimte worden risico's en successen gedeeld met alle partijen. Zo kunnen we samen waarde toevoegen en innovaties naar een hogere Technological Readiness Level (TRL) brengen. Voor de prestatiecontracten van Rijkswaterstaat is de Leerruimte nu standaard opgenomen als Annex, deze kan altijd geactiveerd worden, ook door de opdrachtnemer.

www.ssrs.info

Technische innovaties: Er zijn circa 12 innovaties overwogen, waarbij 8 externe partijen betrokken waren. Hierdoor is o.a. ervaring opgedaan in het beoordelen van people, planet en profit. Vijf innovaties (flexibele kribben, houtschermen, autonoom meetvaartuig, the great bubble barrier en vegetatiebeheer).

Sociale innovaties:

- Gebruik van innovatiekracht door toelating van meer bedrijven dan alleen de opdrachtnemer
- Fysiek terrein en areaal beschikbaar om te testen.
- Afspraken over intellectueel eigendom, bijvoorbeeld uitstellen van delen van opgedane kennis

Kracht van de Leerruimte is:

- Aanbesteding van een innovatieruimte ipv een specifieke innovatie
- Samen met partners zichtbaar een kwaliteitsimpuls geven aan het gebied
- Staatssteun vriendelijk, past binnen het aanbestedingsrecht en mededingingswet
- Ook geschikt voor andere opgaven (innova58 en N65)

Partners Deltares, Combinatie BAM/Van den Herik, RWS dienstonderdelen, The Great Bubble Barrier, Aquatic Drone BV, Schaapskudde 't Niejboer

Uitdagingen zijn:

1. Durf, lef en doorzettingsvermogen
2. Organisatiespecifieke processen
3. Innovatiebudget van alle betrokken partners
4. Medewerking van vergunning en handhaving

Wat leert RWS?

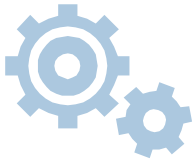
- Contract-innovatie
- Oogsten
- Nieuwe toepassing riviersediment
- Verbeteren ecosysteem-diensten
- Uitbreiden areaalfuncties
- RWS als maatschap. verantw. organisatie

BUNK
Business unit natuurlijk kapitaal
RIJKWATERSTAAT
EXPERTS
STAKEHOLDERS
SIMPEL
A
B
SCHAALBAAR
GOED
BETER
BEST
EFFECT
doelstellingen RWS
KPI's
DASHBOARD
AANLEIDING
De Tekenaars

KPI’s op niet-monetaire waarden

De Knop:

- ton CO_2
- ton CO_2/jaar

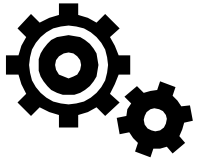

Effect:

- Materiaal-stromen
- Klimaat
- Landgebruik

De Knop:

- % areaal zelf bestemd
- % hoogwaardige toepassing

Effect:

- Hoogwaardiger toepassing biomassa
- €
- Landgebruik

De Knop:

- Aantallen en diversiteit van soorten

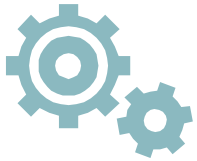

Effect:

- Robuustere en vitalere ecosystemen
- Versterking natuurlijk kapitaal

De Knop:

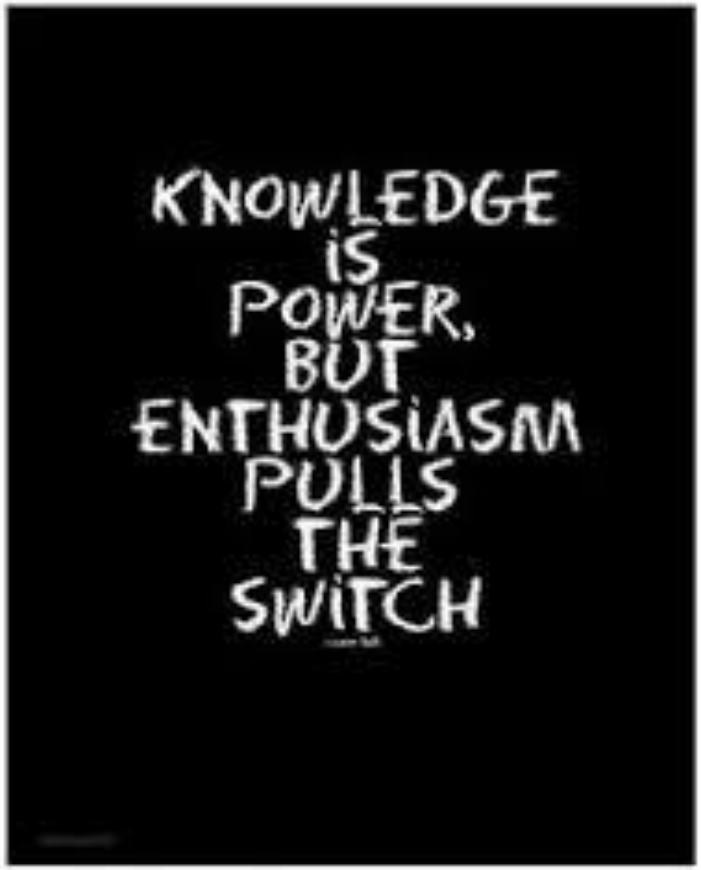
- Waarde-beleving stakeholder

Effect:

- Bewustwording gebieds-potenties
- Verbeterde relaties met stakeholders

Waarom is dit zou zo leuk om te doen?

- **Nieuwe ontwikkelingen/technologieën**
  - Samen met partners, start-ups, enthousiaste mensen
  - Enthousiaste mensen die de wereld willen veranderen
- **Mindset in circulair/biobased werken**
  - 'Gewoon' doen
  - Ruimte nemen en laten zien dat het kan, op kleine en grote schaal
- Als je doet waarin je gelooft, gaat het vanzelf en hou je de energie en kracht om elke tegenslag te overwinnen

Met wie…

Remco van Balen

Judith van Peet

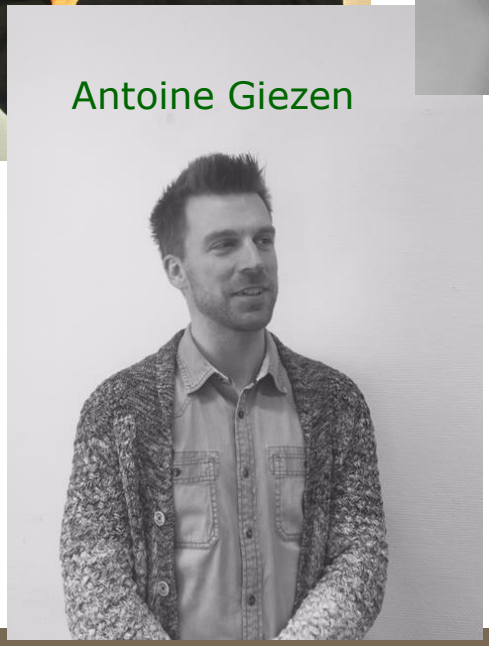
Emile van Eijk

Yuri Wolf

Antoine Giezen

Bas de Leeuw

Mireille Götz

Vragen?
www.bun-k.nl